Minister
Edukacji

Barbara Nowacka

DWM-WOPGM.055.9.2026.BT
Warszawa, 24 sierpnia 2026 r.

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na oświadczenie senatorskie nr BPS/043-63-1661/26

Szanowna Pani Marszałek,

składam na Pani ręce odpowiedź na oświadczenie Senatora RP Pana Bogdana Borusewicza złożone na 63. posiedzeniu Senatu 22 lipca 2026 r.

Szanowny Panie Senatorze,

Legitymację szkolną wydaje szkoła i szkoła polska[1].

Zgodnie z art. 4 ust. 4 pkt 2a lit. a-d ww. ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. *o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego*[2] do ulgi 37% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych, pospiesznych i ekspresowych, na podstawie biletów jednorazowych, są uprawnione dzieci i młodzież, nie dłużej niż do ukończenia 18. roku życia, w okresie pobierania nauki języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej lub innych przedmiotów nauczanych w języku polskim w:

a) szkołach prowadzonych przez organizacje społeczne za granicą zarejestrowanych w bazie prowadzonej przez upoważnioną jednostkę podległą ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania,

b) szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw,

c) sekcjach polskich funkcjonujących w szkołach działających w systemach oświaty innych państw,

d) szkołach europejskich działających na podstawie Konwencji o Statucie Szkół Europejskich, sporządzonej w Luksemburgu dnia 21 czerwca 1994 r.[3]

[1] zgodnie z § 4 rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 7 czerwca 2023 r. *w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i innych druków* (Dz.U. z 2023 r. poz. 1120 z późn. zm.
[2] Dz.U. z 2024 r. poz. 380 z późn. zm.
[3] Dz.U. z 2005 r. poz. 10 i 11

telefon: + 48 22 34 74 204
adres email: sekretariat.b.nowacka@men.gov.pl
gov.pl/web/edukacja

Al. J. Ch. Szucha 25
00-918 Warszawa

Dokumenty poświadczające uprawnienie do korzystania z ulgowych przejazdów ww. osób wydaje oraz przedłuża ich ważność konsul Rzeczypospolitej Polskiej właściwy ze względu na siedzibę szkoły (art. 6 ust. 3 ww. ustawy).

Uczniom szkół, o których mowa w art. 4 ust. 4 pkt 2a lit. a-d ww. ustawy *o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego*, w okresie pobierania nauki języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej lub innych przedmiotów nauczanych w języku polskim, nie dłużej niż do ukończenia 18. roku życia przysługuje ponadto:

1) ulga w opłacie za wstęp do muzeów państwowych, zgodnie z art. 10 ust. 3a pkt 3 -6 ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. *o muzeach*[4];

2) opłata za wstęp do parku narodowego lub na niektóre jego obszary w wysokości 50% stawki opłaty ustalonej przez dyrektora parku narodowego, zgodnie z art. 12 ust. 8 pkt 1a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*[5].

Przed wejściem w życie ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. *o zmianie ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego oraz niektórych innych ustaw*[6], która przyznała ww. ulgi, uczniowie szkół funkcjonujących poza terytorium Rzeczpospolitej Polskiej, nienależących do polskiego systemu oświaty, nie mieli żadnych ulg, mimo wieku uprawniającego do ich przyznania.

Celem nowelizacji ustawy było wsparcie edukacji dzieci i młodzieży polonijnej i polskiej zamieszkałej za granicą w zakresie znajomości języka polskiego, historii, geografii i kultury polskiej. Wprowadzone rozwiązanie stanowi element polityki państwa ukierunkowanej na podtrzymywanie tożsamości narodowej oraz więzi z macierzą wśród młodego pokolenia Polonii i Polaków za granicą. Stanowi formę gratyfikacji za wysiłek i zaangażowanie uczniów oraz ich rodziców w naukę języka polskiego i wiedzy o Polsce poza granicami kraju. Przyznanie uprawnień do ulgowych przejazdów i wstępu do instytucji ochrony dziedzictwa narodowego i przyrodniczego realizuje zasadę sprawiedliwości społecznej oraz stanowi formalny wyraz włączenia tej grupy do polskiej wspólnoty narodowej.

Dodatkowo, odnosząc się do kwestii poruszonych przez obywatelkę polską od blisko 20 lat mieszkającą w Irlandii, wyjaśniam, że ze względu na liczną reprezentację Polonii, w Irlandii oferowane są zróżnicowane i powszechnie dostępne formy nauczania języka polskiego.

Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą prowadzi szkoły polskie przy Ambasadzie RP w Dublinie (Dublin, Limerick, Cavan, Cork, Waterford). Ponadto prowadzi w Warszawie szkołę podstawową i liceum ogólnokształcące, kształcące na odległość, które umożliwiają uczniom spełnianie obowiązku szkolnego i obowiązku nauki lub uzupełnianie wykształcenia w zakresie języka polskiego i wiedzy o Polsce.

Obok szkół polskich przy Ambasadzie RP w Dublinie, istnieje rozbudowana struktura szkolnictwa społecznego, która obejmuje obecnie 25 szkół w 32 lokalizacjach. Od września 2020 r. język polski został włączony do irlandzkiej podstawy programowej dla szkół

[4] Dz.U. z 2022 r. poz. 385
[5] Dz. U. z 2026 r. poz. 13 z późn. zm.
[6] Dz. U. z 2017 r. poz. 132

średnich. Dla uczniów pozbawionych dostępu do lekcji języka polskiego w macierzystej szkole instytucja *Post-Primary Languages Ireland* organizuje bezpłatne zajęcia sobotnie w trzech ośrodkach: Dublinie, Cork oraz Galway.

Ponadto irlandzki Departament Edukacji wdraża reformę programową wprowadzającą nauczanie nowożytnych języków obcych do szkół podstawowych. Szkoły dysponują autonomią w zakresie wyboru języka, który jest uzależniony od profilu szkoły i dostępności kadry dydaktycznej.

Szkoły funkcjonujące w irlandzkim systemie oświaty, które umożliwiają naukę języka polskiego, są uprawnione do potwierdzenia tego faktu na wniosku, co stanowi podstawę do wydania przez konsula legitymacji ucznia.

Państwo polskie docenia zaangażowanie uczniów i ich rodziców w podtrzymywanie polskiej tożsamości narodowej młodego pokolenia, jednak poświadczenie pobierania nauki języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej lub innych przedmiotów nauczanych w języku polskim jest obligatoryjnym warunkiem przyznania legitymacji.

Jednocześnie uprzejmie wyjaśniam, że Minister Edukacji nie posiada kompetencji do określania katalogu dokumentów uprawniających do ulg ustawowych. Legitymacja szkolna, wydawana na podstawie przepisów prawa oświatowego, poświadcza status ucznia danej szkoły i stanowi rodzaj dokumentu stwierdzającego jego tożsamość. Organem uprawnionym do określania dokumentów poświadczających prawo do ulg komunikacyjnych jest Minister Infrastruktury.

Ministerstwo Edukacji Narodowej na bieżąco monitoruje sytuację dzieci i młodzieży polonijnej i polskiej za granicą. Ponieważ obowiązujące rozwiązania prawne zapewniają wsparcie i zabezpieczają ich potrzeby, Ministerstwo Edukacji Narodowej nie przewiduje obecnie wprowadzania dodatkowych zmian o charakterze legislacyjnym czy organizacyjnym w zakresie swojej właściwości.

Z wyrazami szacunku

Barbara Nowacka
Minister Edukacji
/ – podpisano cyfrowo/

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

telefon: + 48 22 34 74 204
adres email: sekretariat.b.nowacka@men.gov.pl
gov.pl/web/edukacja

Al. J. Ch. Szucha 25
00-918 Warszawa